...айте
...о
...ну!

СВОБОДА ŚVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

Ч. 101. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 30-го ТРАВНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 30, 1986 No. 101. VOL. XCIII.

31-ша КОНВЕНЦІЯ АПРОБУВАЛА ВСТАНОВЛЕННЯ БЮРА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ У ВАШІНҐТОНІ

Дірборн, Миш. — У третьому дні нарад 31-ої Конвенції УНС в ранніх годинах зміни і поправки до статуту реферувала Статутова комісія якої речником був її голова Ярослав Білак. Разом із ним у Статутовій комісії працювали такі члени: Гелен Словік, Зеновія Зарицька, Роман Рипхан і Григорій Жеребняк.

Тому, що у своєму вступному слові головний предсідник УНС д-р Іван Флис вказав на потребу посилення діяльности на терені Канади, учасники 31-ої Конвенції прийняли додаток до статуту згідно із яким Головний Уряд УНС має право покликати в якнайскоршому часі до життя Раду Директорів для канадського терену і виробити правильник дії тієї Ради. Ця Рада директорів враз із головним директором для Канади буде відповідати за свою діяльність перед Головним Урядом УНС.

Перед обідовою перервою виступила зі словом Надія Комарницька-О'Коннор, яка зараз працює в НАСА. Її представив Евген Іванців, член Головного Уряду УНС. Н. Комарницька-О'Коннор пояснила делегатам конечність саме в теперішній час мати окреме бюро у Вашінґтоні, яке могло б негайно реаґувати на усі так дуже актуальні справи. Зокрема наголосила вона потребу такого бюра УНС у проблемі оборони доброго українського імени у намаганнях знеславлювання українців, у випадку Мирослава Медведя, а тепер у трагедії нуклеарного вибуху, що стався в Чорнобилі. Все це як і справа плекання української ідентичности це завдання, які бюро УНС у Вашінґтоні може з успіхом порушувати та допомагати в їх розв'язці. Слово Н. Комарницької-О'Коннор прийняли учасники Конвенції гучними оплесками, а д-р І. Флис подякував їй за з'ясування конечности заложення того бюра, що делеґати своїми оплесками апробували. В часі пополудневої сесії третього дня нарад Конвенції були спроби ще раз висунути справу головного організатора, але після голосування вона перепала. 241 голосами одобрено рішення щодо цієї справи, яке запало на 30-ій Конвенції, а 173 голоси були за його зміною.

В дальшому перебігу нарад третього дня Конвенції приступлено до голосування у правиборах, процедуру якого пояснив голова Виборчої комісії Микола Бобечко.

Після голосування розпочала звітувати Фінансова комісія, яка працювала у такому складі: Іван Скіра, Іван Серант, Атанас Слюсарчук, Петро Дяків й Іван Гавалюх.

Після закінчення голосування у передвиборах відбулася святочна церемонія вручення нагород і різних відзначень найбільше заслуженим у праці для УНС союзовцям і Відділам УНС.

Вперше в історії УНСоюзу засновано Клюб мільйонерів, тобто членів УНС, що продали забезпечення на мільйон або більше долярів. Проголошено перших двох членів того Клюбу, а це Степана Гавриша головного організатора УНС і Нестора Олесницького, члена Головної Контрольної Комісії УНС.

З-посеред членів Головного Уряду нагороди за працю здобули: головний радний Андрій Джула — два томи анґломовної Енциклопедії України, а голов ні радні Василь Пастушок, Роман Татарський і Володимир Гавриляк отримали золоті перстені.

За першенство серед Округ УНС нагороди отримали: Філядельфійська Округа — голова Петро Тарнавський, Шамокінська Округа — голова Тимко Бутрей і Ровдайлендська Округа — голова Алік Худолій і почесний голова Леон Гардінк.

До Клюбу чемпіонів вписалися і отримали нагороди Степан Приймак, Григорій Гавришків і Олександер Ковальчук.

Усіми церемоніями, зв'язаними із врученням відзначень і нагород, проводив головний організатор Степан Гавриш.

Як інформують телефоном, висліди передвиборів мають бути проголошені в четвертий день 31-ої Конвенції, а це в четвер 29-го травня ц.р.

ЛУВ підтримує кандидата на конґресмена Д. Пейна

Члени ЛУВ, Данило Марчишин, М. Демчук і Божена Ольшанівська з кандидатом Д. Пейном.

Нюарк, Н. Дж. — Ліга Українських Виборців (ЛУВ) організує громадські збори, на яких виступить кандидат на конґресмена **від десятого дистрикту Ню** Джерзі Доналд Пейн. Збори відбудуться у п'ятницю, 30-**го травня ц.р. в Українсько**му Народному Домі, 140 Проспект авеню, Ірвінгтон, Н. Дж.

Доналд Пейн є кандидатом на конґресмена і змагається проти довголітнього конґресмена Пітера Родіна. Родіно став відомий з того, що він був головою Комісії судівництва в Палаті Репрезентантів під час інвестиґації „Вотерґейту" у Вашінґтоні, після чого президент Ніксон зрезиґнував.

Для американських українців він є відомий тим, що як голова Комісії Судівництва має нагляд над Департаментом справедливости, частиною чого є Бюро Спеціяльних Інвестиґацій (ОСІ).

Українсько-американська суспільність десятого дистрикту Ню Джерзі і з **інших округ і стейтів Амери**ки багато разів зверталася до Пітера Родіна з проханням перевірити і наглядати **за діяльністю ОСІ, зокре**ма щодо використовування доказів, які постачає совєтське КҐБ американським судам. У відповідь на ці прохання конґресмен Родіно вислав до своїх виборців поблажливу відповідь, а до решти людей навіть не відписував.

Протягом своєї довголітньої каденції репрезентанта конґресового 10-го дистрикту в Ню Джерзі конґресмен Родіно ігнорував практично усі українські справи і зажалення, а зокрема ті справи і проблеми, які нас особливо цікавили.

Доналд Пейн, чорний американець, кандидує на конґресмена від 10-го дистрикту Ню Джерзі проти Родіно. Єдина нагорода для перемоги Доналда Пейна над конґресменом Родіно буде під час передвиборів, 3-го червня ц.р., тому, що тоді голосує відносно мало людей. Таку важливу для всіх українців нагоду мусимо використати і вибрати противника Родіно.

Ліга Українських Виборців запрошує всіх громадян Нюарку й околиці, які зацікавлені і обурені надужиттям ОСІ, щоб вони використали цю нагоду і піднесли свій голос.

ЛУВ сподівається на чисельну участь українців у передвиборах 3-го червня. Пожертви на цю ціль слід висилати на адресу: LUV, 43 Midland Place, Newark, N.J. 07106.

Лівія і Сирія дістануть нову совєтську зброю

Москва. — Совєтське пресове агентство ТАСС повідомило, що генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов запевнив керівника лівійської делеґації Абделя Саляма Джалюда і віцепрезидента Сирії Абделя Галіма Гаддама, що обі країни дістануть нову партію совєтської зброї. В той же час М. Ґорбачов осудив міжнародний тероризм і закликав до стриманости.

В повідомленні ТАСС сказано: „Треба бути приготованим , що американський імперіялізм застосує нові авантюри. Тому країни, яким він загрожує, повинні заховувати пильність, спокій і підтримувати на високому рівні свою боєздатність. Ці країни повинні остерігатися провокацій і перш за все не давати приводу для обвинувачення їх в тероризмі".

Совєтське пресове агентство не повідомляє, чи М. Ґорбачов висловлював власну точку зору, чи вона була погоджена з Джалюдом і Гаддамом.

Західні дипломати в Москві повідомляють, що президент Сирії Гафез Асад дістав запевнення Кремля в тому, що Совєтський Союз виконає свої зобов'язання щодо совєтсько-сирійського договору про дружбу і взаємодопомогу, особливо його військові пункти, на випадок можливого нападу Ізраїля.

Специялісти в справах Близького Сходу вважають, що Сирія в найближчому часі дістане наймодерніші зенітні ракети СА-5Б, а також винищувачі МІҐ-29.

Виступаючи перед групою англійських політичних діячів, Ґорбачов заявив, що напад З'єднаних Стейтів Америки або Ізраїля на Сирію чи на бази палестинців на її території може мати надзвичайно серйозні наслідки.

СОВЄТСЬКА ПРЕСА СТАРАЄТЬСЯ ПРИМЕНШИТИ ПРОБЛЕМУ РАДІЯЦІЇ

Джерзі Сиіті, Н. Дж. — Один з совєтських щоденників „Совєтская Россія" помістив статтю пера якогось С. Буланцева, в якій автор кпить собі із пересторогі, що її подала американська амбасада в Москві до всіх перебуваючих там американських жінок щоб вони та їхні діти не пили свіжого молока ,в якому американці знайшли вдвічі стільки йоду, що його можна без небезпеки для здоров'я давати немовляті або жінці в тяжі. Буланцев запевняє, що він взяв свою пляшку із молоком до перевірення і директор епідеміологічної станції запевнив його, що так молоко, як і інші продукти, що приходять із сіл, є точно перевірювані і щойно тоді дозволяється продавати їх в Москві.

Автор робить отже висновок, що порада американської амбасади була зроблена на те, щоб ширити дальше паніку серед населення і вона спонукана також радіопересиланнями „Голосу Америки" і „Радіо Свобода".

Рівночасно із цією статтею совєтська преса інформує, що в Москві відбудеться в п'ятницю, 30-го травня ц.р., великий концерт популярної музики, яким бажають зібрати фонди на жертви нуклеарної катастрофи.

Концерт задуманий на взір подібних імпрез у західньому світі, якими зібрано великі фонди на жертви голоду в Африці. Він відбудеться на олімпійському стадіоні в Москві, що може помістити 45,000 осіб. В ньому має взяти участь популярна співачка Алла Пуґачова і рок-група „Автограф".

Засідання Імпрезової секції Крайового Комітету Тисячоліття Християнства в Україні

(О.Г-ка). — 18-го травня ц.р. в приміщенні Пластової домівки в Ню Йорку відбулося перше пленарне засідання імпрезової секції Крайового Комітету Тисячоліття Християнства в Україні. Сходини відкрив інж. Юрій Повстенко, вітаючи голову Крайового Комітету д-ра Юрія Солтиса та всіх присутніх членів Імпрезової комісії (в неповному складі): Лідію Крушельницьку, Ольґу Гаєцьку, Марію Шуст та д-р Юліяну Осінчук. Інж. Повстенко намітив загальний плян імпрез, які мали б відбутися у Вашінґтоні в першій половині серпня 1988 року. Програма мала б складатися з трьох або чотирьох великих концертів в Кеннеді Центрі з інструментально-вокальною та хоровою програмою. Рівночасно відбуватимуться виступи театральної студії мистецького слова під проводом Лідії Крушельницької та хореографічні танці у виконанні групи балетмайстра Роми Прийми-Богачевської.

В цьому ж часі запляновано образотворчу виставку українського мистецтва, якою має зайнятися з рамени Українського Музею в Ню Йорку Марія Шуст.

Інж. Повстенко поінформував коротко про свої пляни щодо учасників програми, наміченої для концертів у Вашінґтоні. Запляновано виступ злучених хорів (коло 200 осіб) ,а теж поодиноких хорових груп. Постановлено нав'язати контакти з імпрезовими референтами комітетів всіх більших місцевостей в ЗСА.

З огляду на великий засяг праці Імпрезової секції вирішено кооптувати ще додаткових членів. Для кращої співпраці між членами Імпрезової секції, які проживають в більшості в Ню Йорку, та головою секції інж. Повстенком з Вашінґтону, заступником голови і зв'язковою вибрано Лідію Крушельницьку. Праця всіх членів Імпрезової секції буде проходити в координації з іншими секціям и Крайового Комітету, головним чином, з комісією ділового комітету і його головою д-ром Юрієм Солтисом.

В Ню Бранзвик відбудеться громадське віче

Ню Бранзвик, Н. Дж. — В неділю, 8-го червня ц.р., відбудеться тут громадське віче, яке скликають українська православна громада С. Бавнд Бруку, українська католицька громада в Ню Бранзвик, Менвіллі і Перт Амбой. Віче має на цілі обговорення справ відзначування Тисячоліття Хрищення України.

У програмі, що розпічнеться о год. 4:30 по полудні, буде доповідь голови Ділового Комітету Гарвардського Проєкту 1000-ліття д-ра Степана Вороха на тему „Тисячоліття Християнства в Україні і українська діяспора". Після доповіді і дискусії буде вибір місцевого комітету 1000-ліття Християнства України.

Д-р Я. Рудницький порушив справу катастрофи на Конференції

Женева, Швайцарія (ОУ-ПС-УІБ). — Перебуваючи тут в половині травня ц.р. на сесіях ООН, голова Уряду УНРеспубліки д-р Ярослав Рудницький апелював до Світової організації здоров'я в справі чорнобильської катастрофи.

У зверненні до генерального директора СОЗ д-ра Г. Малєра 15-го травня ц.р. д-р Рудницький вимагав в імені Уряду УНР поставлення справи чорнобильської експльозії на порядок нарад поточної асамблеї СОЗ, що саме проходила тут в Палаті Націй. Якщо б це виявилося неможливим, він запропонував поставити цю справу на порядок нарад чергової 40-ої асамблеї СОЗ в 1987 році.

Крім СОЗ голова Уряду мав розмови в цій справі в Міжнародному Червоному Хресті в Женеві та на конференції в справі людських контактів у Берні.

„Будьте нашим голосом, коли нас ніхто не чує!"

Джерзі Сиіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Повище прохання висловили християни, які живуть на території СССР та Східньої Европи ще в шістдесятих роках священикові Майкелеві Бордо і це прохання повторюють **вони постійно до сьогоднішнього дня.**

Це і було причиною, що о. М. Бордо на цей клич розпуки віруючих заснував в 1969 році Центр для студій релігії і комунізму, а в 1974 році цей Центр осів постійно в малій школі у Кестон, віддаленій 13 миль від Лондону. Сьогодні цей Центр має вже назву коледжу і став відомим у цілому світі як найповажніше джерело інформацій про релігійні проблеми у Східній Европі.

Гості в редакції „Свободи" — мгр А. Сороківський, та О. Процик.

Розуміється, що поміж двадцяти вауковцями, які там працюють не могло обійтися без українця, знавця проблем української Церкви. Саме цим репрезентантом українського наукового світу, а конкретно стипендистом Фонду Катедри Українознавства в Гарварді є мгр Андрій Сороківський, який будучи в переїзді в Ню Йорку ,відвідав редакцію „Свободи" разом із Оксаною Процик з ФКУ, щоб поінформувати ближче про дію Кестон коледжу та свій вклад у поширюванні правдивих вісток про переслідування Української Церкви в СССР. А. Сороківський має ступінь маґістра із студій совєтології і диплом із правничих наук, а тепер чотири роки буде перебувати в Англії, працюючи в дослідчо-науковому Центрі в Кестон коледжі.

Як інформує нас А. Сороківський, до Центру приходять постійно запити від преси, урядів та інших зацікавлених ,долею релігії в комуністичних режимах і завданням науковців, які там працюють є такі інформації негайно подавати. Тут саме знаменита нагода інформувати про українське релігійне питання і за такими інформаціями до нього звертаються.

На запит як проходить його праця, А. Сороківський вияснює, що він має постійні контакти з Ієрархами українських церков, з УКУ, УВУ, він отримує і переглядає пресу Східньої Европи і тісно співпрацює з Катедрою Українознавства у Гарварді. Поміж працівниками у Кестон коледжі є щирі та добрі зв'язки і ці зв'язки на довшу мету пригодяться також для поширення інформацій про українську справу.

А. Сороківський пише, багато статтей англійською мовою на тему української Церкви в Східній Европі до різних журналів та до міжнародних довідників. Саме останньо появилася його стаття в журналі „Релігія в комуністичних краях" під назвою „Хроніка Української Католицької Церкви в Україні". Заходами Кестон коледжу А. Сороківський зредаґував і випустив книжечку з вибором писань Йосифа Терелі п. з. „В обороні мого імені" і рисунком Й. Терелі на обкладинці.

Перебуваючи час від часу на американському терені, А. Сороківський постійно дає доповіді в українському середовищі, як також звітує **вичерпно до ФКУ, про** свою працю в Англії.

Питаємося, які дальші пляни нашого молодого знавця українських релігійних проблем в Східній Европі. А. Сороківський відповідає, що найближчий його проєкт, про який він думає — це праця про сучасні релігійні групи в Україні. Він хоче також скласти збірник документів про українські церкви у ХХ сторіччі, як спільний проєкт ФКУ і Кестон коледжу.

Як бачимо перед нашим **молодим науковцем великі** можливості і великі пляни. Найважливіше, однак, є це, що він є вже джерелом достовірних і наукових інформацій для чужинецького світу про долю української Церкви в СССР.

УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ КАНДИДУЄ НА ДИСТРИКТОВОГО СУДДЮ

Дітройт, Миш. — Молодий український адвокат Ярослав Добровольський повідомив про це, що буде кандидувати у виборах на дистриктового суддю у 37-му дистрикті стейту Мишиґен.

У вівторок 3-го червня 1986 року відбудеться в часі від 5 :30 до 8-ої вечора в Українському Культурному Центрі в Дітройті прийняття в його честь, а цим і початок його передвиборчої кампанії.

Е. Кач виступив на захист І. Ратушинської

Ню Йорк. — Посадник Ню Йорку Едвард Кач звернувся до всіх громадян вільного світу з закликом добиватися звільнення з совєтського концтабору київської поетки Ірини Ратушинської засудженої в березні 1983 року за „антисовєтську аґітацію".

Едвард Кач нагадав про те, що недавно в Ню Йорку виступав Анатолій Щаранський, звільнений совєтськими властями в цьому році після багаторічних протестів на Заході. Посадник нагадав, що за звільнення А. Щаранського боролася його жінка Авіталь. „Те, що Авіталь Щаранська змогла зробити для свого чоловіка, ми повинні робити тепер для Ірини", — сказав Едвард Кач. Він підкреслив, що „перемога Анатолія Щаранського постійно нагадує нам про інших людей, які борються за свободу в совєтській імперії".

„Ми не послабимо наших зусиль, не перестанемо влаштовувати демонстрації, поки Ірина Ратушинська не **буде звільнена!**" — заявив Е. Кач.

В Ню Йорку, Чикаго і Лондоні, відбулися демонстрації на захист Ірини Ратушинської. В нюйоркській демонстрації взяли участь відомі письменники, артисти, політичні діячі. Вірші І. Ратушинської читали артистка Лі Грант, письменники Керол Ешер, Йосиф Бродський, Френсіс Фіцджералд і Альфа-Бетті Олсен.

„СТЕЖКИ КУЛЬТУРИ"

Гантер, Н. Й. — Пластове плем'я **„Перші стежі"** організовує табір „Стежки культури", який відбудеться від 26-го липня до 9-го серпня ц.р., тут у мотелі „Ксеня". Табір є для юнацтва від 16-го року життя і старшого пластунства. Кошт табору — 290 дол. Програма табору включає: літературу, музику, мистецтво, журналістику, концерти, висвітлювання фільмів, самодіяльність, прогульки і т.п. Реченець зголошення приймається до 15-го червня ц.р.. Зголошуватись на адресу: T. Lastawecky, 108 Second Ave., N.Y. N.Y.10003

Українці Йонкерсу і Вестчестеру вшанували жертви нуклеарної катастрофи

Ню Йорк (Л.Л.). — Як лише засоби масової інформації повідомили про трагедію в Україні, яку спричинив вибух на нуклеарній електростанції в Чорнобилі, управа Відділу Українського Конгресового Комітету у Вестчестері поробила відповідні заходи у порозумінні з Екзекутивою УККА для інформації місцевого населення про згадану трагедію.

Референт зовнішніх зв'язків Управи Мирослав Футала та парох української католицької церкви о. Тарас Галонзка дали інтерв'ю для місцевої газети „Геральд Стейтсмен", яка помістила його 1-го травня ц.р. Крім того були поінформовані місцеві радіостанції, які дали обширні інформації. Зокрема на радіопрограмі WMCA в Ню Йорку М. Футала виступав тричі. Він говорив про наслідки, які можуть бути з приводу нуклеарної катастрофи та закликав громадян допомогти українським американцям у нав'язанні контактів із своїми родинами в околицях нуклеарної катастрофи.

У Страсний четвер, 1-го травня, після відправи в українській католицькій церкві св. Михаїла в Йонкерсі Страстей, о. Т. Галонзка відслужив Молебень до Серця Ісусового, а всі присутні із свічками ревно молилися за жертви та за український народ. Присутніми були конґресмен Маріо Біяджджі, стейтовий сенатор Джан Флин, а посадник, який на цей час був відсутній прислав листа із співчуттям. Присутніми були також кореспонденти газет та представники радіо і телевізії.

Проповідь у церкві виголосив о. Т. Галонзка, а присутні відспівали „Боже, вислухай благання".

Після Молебня в церковній залі відбулася пресова конференція, яку відкрив голова Відділу УККА Мирослав Климко, а проводив нею М. Футала.

Програму почато молитвою. Першим промовляв М. Футала і відчитав повідомлення для преси, радіо та телебачення. Коротко промовляли стейтовий сенатор Джан Флин і конґресмен М. Біяджджі. Присутніми були також члени міської Ради Йонкерсу та парафіяни, які прийшли після Молебня.

Обширний опис вшанування жертв нуклеарної трагедії подав щоденник „Геральд Стейтсмен" 2-го травня. Про це можна було почути на радіопрограмі і побачити у вістях на телебаченні.

В ІТАЛІЇ НАСЕЛЕННЯ ВСЕ ще стурбоване тим, що радіоактивність нуклеарного вибуху в Чорнобилі не проминула, не дивлячись на те, що уряд 17-го травня ц.р. відкликав заборону продажі свіжої городини. Зокрема далі є дуже обережні матері малих дітей, які бояться купувати свіжу городину та навіть застановляються над тим, чи можна дітям гратися в піску на пляжі і чи в ньому немає радіоактивности. Непевність в тому якої сили радіяція була в Італії і підозрівання, що італійський уряд не подав усіх відомих йому фактів про це, викликає серед населення страх і велику обережність.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Мир без компромісу?

Прем'єр Великобританії Марґарет Тачер на протязі чотирьох днів відвідувала Ізраїль і в минулу неділю мала чотиригодинну конференцію з ізраїльським прем'єром Шимоном Перезом. За твердженнями добре поінформованих осіб, — Перез просив Тачер, щоб вона взяла на себе місію зрушити з мертвої точки справу замирення на Близькому Сході. Марґарет Тачер з свого боку буцім то запевнила Переза, що йорданський король Гуссейн і єгипетський президент Госні Мубарак також бажають собі миру. За три тижні король Гуссейн має прилетіти до Лондону і там Марґарет Тачер переведе з ним на цю тему поважну нараду.

Можна передбачити, що Марґарет Тачер не зробить нічого в цій справі без попереднього порозуміння з президентом Реґеном. Справа Близького Сходу і замирення на ньому — це вже наче хронічна проблема і хронічна болячка. В минулому тижні державний секретар Шулц досить різко відповів на звернення до нього з боку Ізраїля, щоби він відновив посередницькі заходи в справі замирення. Він заявив, що може відвідати знову країни близького Сходу тільки тоді, коли матиме згори ґарантію, що та подорож дасть конкретні позитивні успіхи. Річ у тому, що ніби ,,всі хочуть миру, але ніхто не хоче поступитися із своїх позицій". Від років існує реальний конструктивний плян президента Реґена. Ізраїль мусить звернути арабам окуповані ним у війні 1957 року землі; на правобережжі Йордану, що його Ізраїль окупував і повинен звернути, має постати автономний національний осідок палестинців, що їх число зросло до яких вже 4-ох мільйонів осіб, — і той обшир має бути у державному зв'язку з Йорданією. Головними перешкодами є 1) нехіть Ізраїля звернути правобережжя Йорданії і погодитись, щоб під боком Ізраїля постала якась країна, ворожа Ізраїлеві і 2) існує проблема леґальної й авторитетної репрезентації палестинців на дотичній конференції усіх заінтересованих сторін, бо Ізраїль рішуче не погоджується, щоби тим репрезентантом був Ясір Арафат, який в очах ізраїльців є вождем терористів із Палестинської Визвольної Організації. Америці — як і Великобританії та Франції — залежить на зберіганні добрих взаємин з поміркованими арабськими країнами, які орієнтуються на Захід і задокументували вже своє антисовєтське становище. До них належить Єгипет, Йорданія, але також Савдійська Арабія, Марокко і Туніс. Проте дотепер крім одного Єгипту ніхто з арабської сторони не визнав правно і фактично (,,де юре" і ,,де факто") ізраїльської держави. У згаданому пляні Реґена передбачується, що коли тільки Ізраїль зверне Правобережжя Йордану Йорданії і погодиться на решту пляну Реґена, то однаково Йорданія, як і Палестинська Визвольна Організація мають визнати ізраїльську державу і припинити всякі терористичні наскоки проти Ізраїля.

Добрі знавці проблеми твердять і мабуть, кажуть правду, — що справжньою найбільшою перешкодою до замирення Ізраїля з арабським світом є психологічний момент, є атмосфера взаємного недовір'я. З цього погляду кожна з обох сторін має трохи рації. Єгипет таврує Ізраїль за все ще затримування частини єгипетської території, що її Ізраїль зобов'язався був звернути на базі сепаратного ізраїльсько-єгипетського мирового договору з 28-го березня 1979 року. Знову ж Ізраїль правильно звертає увагу, що в дотичній принциповій резолюції Ради Безпеки ОН признається Ізраїлеві право державного існування ,,у безпечних кордонах". Тим часом Ізраїль межує не тільки з Єгиптом і Йорданією, але й із непримиримо ворожою Сирією та занархізованим Ливаном, де насправді вирішну ролю грає просовєтська Сирія.

Це такий замотаний клубок, що вже різні дипломати, включно з державним секретарем Джорджем Шулцом їздили туди, переводили безліч конференцій і в результаті справа далі ,,висить", як спершу висіла.

Прем'єр Великобританії Марґарет Тачер має дуже добрі персональні зв'язки однаково з президентом Реґеном, як і різними арабськими лідерами. Не є виключене, що може дійсно їй вдасться осягнути те, чого не могли осягнути американські дипломати — миротворці. Це був би її величезний персональний успіх — допоміг би їй відзискати давню популярність у Великобританії. Її називали ,,залізною лейді", але господарська криза і терористичні атаки південних ірляндців підірвали її популярність. Зросли шанси виборчої перемоги опозиційної Партії праці — що не було б добре, бо та партія вже заповіла, що прийшовши до влади ,,випросить" з англійського терену американські летунські ескадри, — що було б дарунком для Москви.

Недавня атомова катастрофа в Чорнобилі вимагає дати ширшим колам нашого громадянства погляд на цілу цю справді жахливу подію. Ми даємо тут спробу з'ясувати цю справу якомога приступно для зрозуміння широкого кола читачів, хоч це не легко, зваживши, що випадки з атомовою енергією є вглядом у світ космічних таємниць, які людина ще не встигла вповні зрозуміти.

Д-р Володимир Гординський

ЧОРНОБИЛЬ

Радіяція, це потоки частинок атома або електромагнетичних хвиль, які, звільнені з атома, мають велику енергію. Коли вони вдаряють у тіло людини, вони його нищать або змінюють внутрішню організацію клітин. Радіяція є міряна одиницею, що називається рем, або діянням одного рентґена на тіло людини в певному часі. Вона розриває нервову систему і функцію серця. Смерть приходить в протягу хвилин або годин. До місяця або двох помирають ті, що дістали менше радіяції або в коротшому часі. Вони гинуть від завмирання клітин, що творять кров і систему шлунка і кишок. Радіяція 1,000 рем на день викликає ослаблення і смерть приходить звичайно за три-шість місяців. Ще нижча радіяція спричинює смерть за три-шість років.

Одним зі спізнених ефектів насвітлення радіяційних променів-це підвищення рака, левкемії або інших злоякісних новотворів. Най більш вразливими є шкіра, кості, щитовидна залоза, очі і органи, що витворюють кров.

Статистики випадків рака населення Гірошіми і Наґасакі доводять, що випадки рака є пропорційні до підвищення радіяції вже на 1 рем річно. Найгірше, що ті дегенеративні післярадіяційні зміни передають з покоління в покоління.

Американська комісія атомової енерґії уважає, що людина молодша за 18 років не повинна приймати ніякої радіяції без шкоди для себе; людина 30-річна може прийняти за час свого життя 60 рем, а людина 50-річна 160 рем з тим, що ніхто не повинен приймати дозу радіяції вищу за 3 рем протягом 13 тижнів.

Найновіші повідомлення з України подають, що для евакуйованих з Чорнобиля підготовляється нові поселення з 10,000 нових будинків. Поворот на старе місце не передбачається. Справа в тому, що в Чорнобилі продуковано матеріял для фабрики атомових бомб у Білорусі. До тої продукції уживають радіоактивного атома плютонію, який видає жахливу радіяцію, що зменшиться до половини щойно за 81 мільйонів років. Сьогодні знаємо, що люди в охоронній одежі можуть працювати в Чорнобилі тільки одну хвилину, отже ту територію можна уважати за втрачену на тисячоліття.

У Західній Німеччині, віддаленій 1,200 кілометрів повітряною лінією від Чорнобиля, радіяція землі піднеслася 60.740 відсотків вище. Та радіяція походила з радіоактивного йоду, цесію і стронцію і вона відносно ще не дуже сильна, але, згущена на фільтрах холодильників повітря, в молоці і в городині, вона піднеслася понад дозволений рівень.

Проте совєтський уряд не подав досі ніяких інформації про джерело радіяції, її силу і час, як довго люди були під її діянням. Це дає нам привід логічно ствердити, що запроєктовані нові будинки для евакуйованих у короткому часі будуть перемінені на шпитальні будинки. Дія радіяції виявляє себе поволі, але безжалісно. Після такого вибуху випадки недуг і смерти будуть приходити пропорційно до сили радіяції і часу насвітлення нею, які перед світом затаєно.

Ми не знаємо ні роду радіяції, ні як довго люди були насвітлюванні нею в Чорнобилі і в Києві, але відомості, які доходять до нас з тих околиць, є дуже песимістичні.

З усього ланцюга подій щораз яснішим стає факт, що совєтський уряд продукував у Чорнобилі не електричну енерґію для економії країни, а атомову зброю для аґресії на вільний світ. Як довго наївний західній світ дасться обдурювати?

Як легко робити експерименти і ризикувати життям тисяч не своїх людей на не своїй території!

Від Редакції: Д-р Володимир Гординський є членом Американської Академії Клінічної Біології і членом редакції Academic Press (New York-London-Paris-Tokyo), *яка випускає видання про застосування радіяції в медицині.*

У тисячоліття Християнської України, з циклу видань Українського Католицького Університету ім. св. Климента Папи, ч. 56-58, з датою 1983 року, в Римі появилася 548-сторінкова книга, п'ятий том Писань Слуги Божого Андрея п. з. ,,Твори — Opera" (морально пасторальні).

Василь Ленцик

СКАРБНИЦЯ ВІРИ, НАДІЇ І ЛЮБОВИ

I.

У цьому творі поміщені прецінні думки, поучення дороговкази, які хоча писані десятки років тому, не втратили своєї актуальности. Це видання супроводив Вступним Словом сл. п. Блаженніший Патріярх Йосип Сліпий і воно саме написане ,,на початку Святого Ювілейного Року Спасення 1983".

Блаженніший Патріярх Йосиф так пише у Вступі. ,,Видаємо старанням Постулятора Беатифікації Слуги Божого Митрополита Андрея ось черговий том послань, писань, поучень і наук цього Велетня нашої Церкви і Народу першої половини XX сторіччя. Робимо це з двома важними цілями. Найперше — щоб слово і наука Митрополита Андрея, а з ним і його дух, не замовкли між нами. Митрополит проповідує дальше своїми писаннями. Його науки і поучення такі многогранні і так охоплюють усі справи нашого духовного і національного життя, наші недостачі і хиби, наші потреби і вимоги, що його слово остає далі живим і будуючим. Він говорив вчив і писав, справді як Добрий Пастир, що знав своїх овець, а вони пізнали його по голосі (Ів. 10, 16). Його слова основані на словах життя вічного, які не переминають ніколи, як Христос наш Вчитель — вчора і нині той самий (Євр. 13,8).

Аж дивно стає, — пише дальше Блаженніший Кир Йосиф, — коли перечитувати деякі його писання писані тому півсторіччя і більше і бачити, які вони живі, свіжі, актуальні сьогодні для священиків душпастирів, молоді, наших діячів, хворих, робітників, інтеліґенції. В тім і сила слів і поучень Митрополита Андрея. Деякі з них випереджують його часи і далекозоро бачать хід Церкви у її апостольській-пасторальній праці. До таких справ належать його думки про єдність Церкви і наше відношення до наших братів в Христі, з якими ми не є при спільній Христовій трапезі, що звемо сьогодні екуменічним рухом".

Уже з наведених слів зі Вступу сл. п. Блаженнішого Патріярха Кир Йосифа видно ясно, як важливі є писання Слуги Божого Митрополита Андрея. Другою ціллю видання творів Митрополита — як пише Блаженніший Кир Йосиф, — пов'язана з його беатифікаційним процесом, тобто нашим старанням про проголошення його в Церкві блаженним, або як кажемо в молитві: ,,прославити його на святих престолах тут на землі".

Підготовив цей черговий том писань Слуги Божого старанно з відповідними поясненнями о. д-р Степан Гарванко, постулятор справи беатифікації Слуги Божого Митрополита Андрея. Цей том обіймає писання і поучення Митрополита Андрея від 1932 до 1939 років. Тому під кінець о. д-р Гарванко зладив дуже помічний: ,,Подрібний — Аналітичний Показник імен і пояснень". Так, що при читанні можна легко зорієнтуватися у тематиці, яку порушує Слуга Божий Кир Андрей у своїх писаннях-посланнях.

У короткому обговоренні статті годі перелічити та подати бодай коротко всі цінні думки Слуги Божого. Тому обмежимося бодай до деяких у яких так наглядно появляється журба духового Батька Церкви і народу та відчуття прийдешніх подій і страждань, які мав пережити його улюблений нарід.

Таким Посланням є перше у цьому томі, яке було написане 15-го травня 1932 року. Митрополит з'ясовує загальне положення у світі, а зачинає від того місця Св. Євангелії, коли то Христос увійшов у човен зі своїми учнями: ,,І вдарила буря вітряна на озеро і заливала їх. Були в небезпеці і, приступивши, розбудили кажучи: Учителю погибаємо". Митрополит нав'язуючи до цього цитату зі св. Письма пише: ,,Те положення повторяється сто разів у житті кожної людини, повторяється в житті народів і цілого людства, а тепер відай настане хвиля, в якій шалена буря ударяє в човен цілого життя всіх народів на тому бідному світі" і далі в тому самому посланні пише Митрополит: ,,Вправді світова війна зовніщно скінчилася, але укрита борня, укриті ненависті, гноблення одних другими, не перестають розділяти і далі народи і держави між собою". ,,А що гірше від усякої кризи і гірше навіть від війни, це страшна і завзята боротьба, яку з ненавистю ведуть проти всякої релігії, проти самого Бога. Безбожність, що була до недавна виїмковим явищем, піддержувана могутньою державою Европи розширяється як страшна зараза на цілий світ".

Закінчення буде.

У МЕХІКО ЗАПЕРЕЧУЮТЬ закиди американських урядових чинників буцімто губернатор північного стейту Сонора вирощував сам маріхуану і опіюм. Таку інформацію подав 13-го травня ц.р. член американської прикордонної сторожі Вілліям фон Фааб в часі переслухань сенатської комісії для міжнародних стосунків.

РЕПРЕЗЕНТАНТИ ЗСА, Англії і Франції протестують в Берліні проти зарядження Східньої Німеччини, що вони мають виказуватися пашпортами, переїжджаючи з одної частини Берліну до другої. Однак, інші чужинецькі дипломати прийняли нову політику Східньої Німеччини, яку західні держави уважають порушенням договору після Другої світової війни.

Олександер Татомир

,,Володимир — російський вікінґ"

(Історичний фальсифікат)

Москва рішила привласнити собі історичний акт Хрищення України в Києві 988 року, щоб таким чином у минулому ідентифікувати Україну з Москвою, та водночас, аби знищити один із найбільше переконливих доказів нашої окремішности в Княжій добі.

Це завдання в першу чергу взяла на себе московська казенна Церква, яка порабськи виконує всі накази комуністичного режиму і в нагороду за те одержує моральну й матеріяльну допомогу, щоб довершити акт духового злиття обидвох ,,братніх народів", бо фізичне змішування вже довший час насильно стосується. До цього народовбивства Москва запрягла теж істориків, письменників та інших, а зокрема своїх крайових і закордонних аґентів.

В історичному секторі побіч різних статтей і памфлетів, появилося при кінці минулого року в ,,Оверлуп Прес" у Вудстаку, Н.Й., об'ємисте ілюстроване видання на 384 сторінок п.з.: ,,Владімір Рашен Вайкинг" пера Владиміра Волкова.

Тому, що цієї книжки ще немає в публічних бібліотеках, поінформуємо про неї нашу Ієрархію, істориків і ширше громадянство на основі довшої рецензії на те видання, яку помістив п.з. ,,Поганин став святим" Джан Ґріппин в ,,Ню Йорк Таймсі" 13-го квітня ц.р. в розділі ,,Вашінґтон — шепотом".

Рецензент пише, що книжка ,,Володимир російський вікінґ" — це імпресивна біографія Володимира І (960? — 1015) володаря Росії, який запровадив християнство в тій поганській країні ,,силою своєї імператорської влади". Він був незаконним сином київського князя Святослава. Визначався незвичайною мудрістю, сміливістю, а в битвах хитрістю. Перші ,,російські" князі були скандинавцями, або вікінґами. Завдяки густій мережі рік, вони поселилися на далекому півдні в Києві.

Автор книжки стверджує, що назва ,,Русь" — шведського походження, та, що в IX — X сторріччях вона радше відносилася до скандинавців, як до слов'ян. Скандинавці в слов'янських країнах швидко асимілювалися — засвоювали та мошну мову й кровно змішувалися з автохтонами. На ріках, що пливуть на південь Росії був оживлений рух, який комерційно підніс значення слов'янських країн. В тому часі на східніх слов'ян робили сильний натиск тюркські племена, що виходили з Центральної Азії.

Печеніги й турко-татарські народи часто турбували осілих слов'ян. Але Володимир зумів на протязі 37 років своєї влади тримати під контролею ці народи, а також інших слов'ян. 12-річним хлопцем вислали його з Києва до Новгороду, та після смерти батька він заволодів Києвом і численними іншими містами. Володимир — це перший київських володар, що підчинив собі значно віддалені міста старинної Росії, — підкреслює автор. В цей спосіб постала ,,Київська Росія". Володимир спершу був поганином, вірив у божків Перуна, Волоса та інших. Ці божки не вимагали покори. Старинна ,,російська хроніка" записала, що Володимир перед наверненням на християнство мав коло 600 конкубін. Визначався вийнятковою змисловістю. Можливо, що літописець-монах бажав підкреслити, як дуже змінився Володимир, коли став християнином. Він був розважною людиною. Шанував греків з Царгороду й цікавився їхніми богами. Здавав собі справу з цього, що його поганська релігія є відсталою і бажав познайомитися з іншими кращими віруваннями. Автор книжки наводить відоме нам з Літопису Нестора оповідання, як Володимир наказав своїм послам, щоб ішли до інших країн та збагнули, яка релігія найкраща. Посли брали до уваги іслям, юдаїзм, римо-католицизм і візантійське християнство. (Автор зумисне говорить про православ'я, щоб протиставити його Заходові. До 1054 року Східня і Західня Церкви були в єдності під одним пастиром — при. О.Т.) Володимирові найбільше сподобалася грецька церква і владики з Царгороду охристили його в Києві, а незабаром теж киян та інших.

Рецензент книжки наголошує, що ,,таким чином перша столиця Росії стала християнською". Тоді, мовляв, не було різниці між Україною і Росією. І хоча мова на півночі Росії була без сумніву іншою, як на півдні в Києві, але щойно в XII сторітті вважали Україну окремим народом від росіян. Цей факт створює труднощі, тому, що в 1988 році буде 1000 років від створення російського християнства. Нарід на півдні Совєтського Союзу розглядає це, як українську подію, бо вона була заініційована Володимиром у Києві, теперішній столиці України. На півночі трактують це, як російську подію, тому що те сталося в Русі. Мабуть совєтський лідер Михаїл Ґорбачов розважно залишить іншим вирішити це питання". Він змальовує ясні картини, цікавиться привабливими речами і визначається знанням. Але йому бракує тяглої проникливости. Він не дорівнює Робертові К. Мессі, книжка якого про Петра Великого мала великий успіх, або В. Б. Лінкольнові, що його студії Романових збагатили наше розуміння цього роду. Але матеріял про Володимира важко поминути. ,,Владимір — Рашен Вайкинг" відповідає на настирливе питання", — кінчає рецензент.

* * *

Щоб не ширилося баламутство коротко стверджуємо наступне: Тому 1000 років була назва Русь, а не Росія на окреслення Київської Княжої Держави. Термін ,,Росія" вперше офіційно вжив цар Петро І в 1713 році, коли своє московське царство, після перемоги над українським гетьманом Мазепою і шведським королем Карлом XII, переіменував на Росію та російську імперію. Колискою Росії було Московське князівство, створено щойно в 1263 році — цебто 275 років після хрищення України.

Володимир Великий охристив Київ з південно-західньою слов'янською частиною своєї імперії, а північно-східню чужомовну частину, складену з угро-фінських племен, оставив поганською. Вона як колонія Київської імперії ніколи не називалася Руссю. ,,Російський народ почав формуватися у XVII ст." — підкреслює виданий в Москві у 1960 році ,,Нарис Історії СССР".

(Закінчення на стор. 4-ій)

Ганна Черінь

В ПОШАНУ КОМПОЗИТОРОВІ ІГОРОВІ БІЛОГРУДОВІ

III.

Ряд п'єс виконували діти на двох фортепіянах — композитор винаймив другий інструмент для цієї оказії. Бо граючи на двох фортепіянах, діти привчаються до колективного виконання, до гри в музичнім ансамблі чи оркестрі.

— Як ви досягаєте, що учні так добре грають? — допитувалась я. — Вас діти, мабуть, дуже люблять...

— Не знаю, — відповів учитель. — Я дуже вимогливий.

— А що ви робите, коли діти починають щось по слуху тарабанити або якісь буґі-вуґі витинати?

— Якщо вони на те знайдуть час, то хай собі. Але я так роблю, щоб їм на те часу не лишалося.

Ага, от у чому секрет! Із студії Білогруда вийшло кілька професійних музик і чимало таких піяністів, що можуть розважати своєю грою родину, друзів, невеличкі авдиторії — і головне — самих себе.

З творів Білогруда для дітей можна згадати опус 25 ,,Мій маленький світ"; 12 п'єс на чотири руки, проґресивної трудности; два опуси дитячих п'єс для фортепіяна, опус 38 ,,Нашій молоді", багато дитячих пісень і згадану вже раніше дитячу оперу ,,Червона Шапочка", що свого часу кілька раз ішла на Чикаґських сценах. Тепер пісні Білогруда співає дитячий хор ,,Лісова пісня" при парафії свв. Володимира і Ольги.

У нашому еміграційному суспільстві гіпертрофованих амбіцій, дурманного кадила, креслених у повітрі ґрандіозних плянів, неґарантованих замовлень, недотриманих обіцянок, невиправданих надій і нездійснених мрій, виконати на повен розмах кантату чи Шевченківський хор якщо не неможливо, то досить трудно. Наші хори й оркестри вихвалюють самих себе до небес, а як ідеться про виконання великого твору, то вони стають безголосі. А кожний написаний і невиконаний твір — то невигоєна рана в серці композитора. І таких ран у Ігоря Білогруда багато. Він пробує їх лікувати жартами, а дружина й друзі йому в цім допомагають. От, наприклад, замовили йому кантату на відзначення 200-ліття державности ЗСА, та ще й в 100-ліття нашого поселення в цій країні. Композитор ту кантату написав, і на конкурсі, як і годиться, першу премію взяв. Пробне виконання відбулося в домі Білогрудів. Ігор грав на однім фортепіяні за оркестру, а його дружина Елінор, — на другому, за хор і солістів. Два рази Ігор Білогруд виводив свою кантату ,,Сонце Свободи" на сцену: сам грав за оркестру, навіть барабанну партію відбивав рукою по декові фортепіяна. А Ганна Черінь деклямувала за хор і солістів. Бо не знайшлося сил серед наших хвалених і перехвалених колективів на гідне виконання цього прекрасного твору.

З технічних труднощів, композитор мусить переробляти свої твори. Наприклад, твір ,,Дивувалась зима", на слова Івана Франка, був написаний для чотириголосного хору. А де його взяти? То Білогруд переробив цю веснянку на дует, і його подекуди виконують. Це краще, ніж тримати ноти в шафі.

Білогруд хоче і може писати складні поліфонічні твори для великих хорів, оркестри і оркестри з хором. Але мрії й наміри одне, а дійсність — щось інше, здебільшого протилежне до мрій. Отож симфонічна поема ,,Степ" стала дуетом для двох піяністів. А як прийшло до виконання на сцені, трапилося так, що один піяніст на біду, захворів. Композитор переробив ,,Степ" для двох рук і виконав його сам на сцені, таки врятувавши цей виступ. Що й не кажи — майстер на всі руки!

Музика до ,,Лісової пісні" була одразу написана для камерної оркестри, бо на повну оркестру не було надій... От балетна сюїта ,,Заклинач змій" була створена для повної оркестри, та й лежить у шафі досьогодні... Композитор мусить мати стимул для творчости. Коли немає оркестри, хору, бракує навіть солістів, надхнення згасає, і твір лишається недокінченим.

Багато недокінчених творів і скетчів у композитора Білогруда. Але часом засяє промінь у мряці — і стане соняшно на серці. Таким променем у творчості композитора Білогруда став молодий, енерґійний і здисциплінований струнний ансамбль ОДУМ-у під керівництвом Віктора Войтихова. Співпраця композитора з цим колективом — це реальність, що так само потрібна для творчости, як і задуми і мрії. Одного разу до композитора звернувся танцювальний ансамбль ,,Громовиця" й замовив музику для балету. Ігор Білогруд радісно взявся до праці і за два тижні написав балет ,,Лани". Справу полегшувало те, що композитор знав наперед склад оркестри і не мусів ворожити та здогадуватися.

Твори Ігоря Білогруда входять до складу кількох платівок, випущених ансамблем ОДУМ-у, парафією свв. Ольги і Володимира в Чикаґо; до платівок Оксани Бринь і Ганни Шерей, та до двох платівок награнних у співпраці з св. п. д-ром Іваном Рудавським.

Сподіваємося, що ці щирі [illegible] відгомін у серцях [illegible] звернуть їх увагу на Ігоря Білогруда — наш національний скарб.

СТОРІНКА СЕНЬЙОРІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Степан Куропась

ПОЧАТКИ ОБ'ЄДНАННЯ СЕНЬЙОРІВ УНС

Треба пригадати, що до приїзду ,,нової еміґрації" УНС не лише думав, але й діяв у справі опіки над сеньйорами. Проголосив збірку фондів по Відділах для купівлі ,,Захисту для старців". Стрілецькій еміґрації не подобалася ця назва й її змінено на ,,Дім для старших". Але старші не доживали віку 65 літ, працювали майже всі до смерти, то й не треба було журитися їхньою долею в похилому віці, хоч статут УНС зобов'язував Уряд піклуватися старшими, яких на ділі не було. Так було не лише в нашій громаді, але в цілій Америці та Канаді.

Щойно, коли старші люди стали доживати до 70-80, а то й до 90-их років, треба було серйозно подумати про долю старших громадян — по-американськи ,,сіньйорс". УНС послужився цією назвою.

З прибуттям ,,нової еміґрації" наступила потреба створити не лише ,,Дім для старших", але й ,,Колонію Сеньйорів". З тією метою Головний Уряд покликав до життя ,,Комісію Сеньйорів", у склад якої ввійшли всі почесні члени Головного Уряду. Я став головою цієї Комісії, Марія Демидчук-Чучман заступником, а д-р Ярослав Падох секретарем.

В порозумінні з секретарем я проголосив ,,З'їзд Сеньйорів УНС" на листопад 1974 року. Я отримав багато листів, мовляв, пора холодна, може випасти сніг, люди нездужають. Радили відкласти з'їзд. Але я таки приїхав на ,,Союзівку і своїм автом привіз ще чотирьох емеритів із Чикаґо. Було холодно, але збори відбувалися в приміщеннях ,,Союзівки", а зміна кольорів в природі додавала настрою, краси й тепла. На другий рік (1975) УНС дав нам дату з'їзду по сезоні, у вересні. Було холодніше, ніж минулого року в листопаді. Провід сеньйорів вибраний на з'їзді домагався виґіднішої дати. Комісії Сеньйорів вдалося дістати дату перед сезоном ,,Союзівки" зараз по Річних Зборах Головного Уряду, тобто при кінці травня й на початку червня.

З'їзди сеньйорів бували часом бурхливі, вимоги до УНС нереальні. Треба було пояснювати, що дорослі члени УНС платять всього сім центів місячно до ,,Запомогового Фонду", що Союзівка куплена за гроші ,,Захисту" з поважним фінансовим вкладом із адміністраційного фонду, що УНС буде старатися про державні фонди. Бувший головний предсідник Йосиф Лисогір склав заяву, що коли Об'єднання пред'явить йому список 200 членів, кандидатів на мешканців ,,Колонії", то до року справа буде зреалізована. Це помогло, бо думалося тоді, що й українці в Америці не від мачухи і держава поможе.

Списки кандидатів Головний Уряд отримав і тодішній головний предсідник та його наступник д-р Іван Флис запевняли, що прийде час на здійснення задуму.Після 12 років вижидання сеньйори діждалися свого ,,початку". На 50-ти акрах землі, які УНС закупив на ,,Колонію Сеньйорів" постануть житлові будинки і розгорнеться модерна панорама спокійного життя літніх союзовців.

В Америці так дїється, що для здобуття успіху треба мати т.зв. ,,лаббі", без якого навіть у Конґресі діло не піде. Комісія Сеньйорів була тим ,,лаббі", що спочатку дбала про час і місце з'їздів, про бенкет на закінчення нарад, про те, щоб після бенкету Уряд УНС покрив кошти оркестри на забаві для розваги учасників з'їзду.

Ширшим ,,лаббі" стало Об'єднання Сеньйорів", яке натискало на Головний Уряд з вимогою взятися за конкретне діло, бо емерити чекають, але й вимирають...Діждалися ці, що чекають, а тим що відійшли ми всі вдячні, що за життя помагали, докучали й натискали.

В початковій акції заслужилися — Анна Васильовська і Марія Бурбела, перші секретарки організації, як теж Марія Чучман і Анна Чопик з Комісії Сеньйорів завжди були готові допомогти. Український Золотий Хрест щорічно реєстрував учасників з'їзду. Секретар ,,Комісії" д-р Я. Падох при всіх своїх наватаженнях знаходив час для старших віком громадян у їх змаганнях до здійснення проєкту ,,Колонії Сеньйорів".

Д-р Олег Волянський

СТАРІННЯ

Старіння - це скомплікований біологічний, соціологічний та психологічний процес, що починається, ще перед народженням людини. Печерна людина доживала, в середньому до 18-ти років, а навіть ще сто років тому пересічний вік людини був 40 років. Тепер, людина живе в середньому понад 70 років, при чому жінки живуть на декілька років довше як мужчини. Це продовження віку людини сталося завдяки поступові в ділянці профілактики та лікування інфекційних хворіб, а також завдяки удосконаленні у запобіганні та лікуванні хворіб серця і кровоносних судин, пістряка та інших недуг. В результарі продовження віку людини, відсоток людей у віці понад 65 років постійно зростає. Цей приріст населення старшого віку має важливий вплив на життя країни і в майбутньому може спричинити серйозні проблеми. Тому то Американський Конґрес створив Національний Інститут для Справ Старіння, якого завданням є досліджувати цю справу та давати рекомендації урядові. Медичні школи теж краще підготовляють нових лікарів до піклування над пацієнтами старшого віку. Деякі захворіння являються інакше в старших людей ніж у молодших, нпр. ,,мовчазний інфаркт серця" чи запалення легенів без гарячки трапляються частіше у старших людей, одночасно, хвороби як ,,лімфатична левкемія" та пістряк грудей проходять лагідніше у старших ніж у молодших. У старших людей маємо інколи випадки надмірно низької температури тіла т.зв. ,,гіпотермії". Необізнані з тим проявом лікарі, роблять неправильні діягнози паралічу чи діябетичної коми.

Старші люди часто легковажать поступові зміни, що стаються в їхньому організмі та проблеми, що є зв'язані з ними. Хоч у загальному цих змін не можна завернути, але дещо можна зробити, щоб їх злагіднити. Напр. 90% старших людей потребує окулярів, а приблизно 5% вживає слухових апаратів, хоч багато більше їх потребує. У старших людей бувають випадки дезорієнтації, зокрема коли темніє на дворі, а людина знаходиться в незнайомому оточенні. Це може викликати збентеження, а навіть паніку. Тому вказаним, є залишати нічне світло в кімнаті, де перебуває старша особа та устаткувати її відомими їй меблями. Старша людина легко втрачує рівновагу, а що її м'язи вже не такі сильні як раніше, вона схильна падати. У старшому віці буває порушення сну, часами затрати нюху і смаку, що дає затрату апетиту. Часто наступає сповільнення праці шлунка та кишок із докучливими наслідками. Побільшення простати у чоловіків, та обсунення органів тазу (,,мидниці") в жінок, спричинюють труднощі із сечовипусканням і нерідко вимагають хірургічного втручання.

Люди по різному реагують на проблеми, що приходять з віком. Дехто сприймає їх із стоїчним спокоєм, ігноруючи навіть серйозні симптоми, дехто вважає, що на старість воно так мусить бути і не шукає медичної допомоги, ще інші реагують надмірно навіть на мінімальні зміни, багато зайво пересиджують у приймальнях у лікарів та в лікарнях. Вони переходять багато ,,обслідів", вживають надмір ліків, інколи зайво витрачають свої фінансові засоби. Це т.зв. гіпохондрики.

Старші люди страждають інколи кількома хворобами одночасно. Жінки хворіють частіше артритом, діябетом, високим тиском крови, болями в спині та послабленням зору, а чоловіки терплять частіше як жінки, хронічним бронхітом, грижою, астмою, виразкою шлунка та послабленням слуху. Щоб успішно лікувати людей, які терплять від кількох недуг, треба щоб різні професіонали співпрацювали як один гурт. Крім лікарів, потрібні послуги медичних сестер, соціяльних працівників, фізичних та мовних терапевтів, дієтетичних спеціялістів, дентистів і ін. Важливу ролю в регабілітації та лікуванні тих пацієнтів відіграє їхня родина, зокрема коли пацієнт перебуває вдома.

Останніми часами багато говориться про хворобу Альзгаймера, що проявляється приблизно в 6-ти відсотків старших людей. Це є прогресивний розлад пізнавальних функцій, що починається фазою ,,забування", з часом переходить у фазу ,,розгублення" (confusion), а вкінці переходить у фазу ,,недоумства", коли людина не пізнає навіть членів своєї родина та затрачує контролю над своїми фізіологічними функціями. На щастя величезна більшість старших людей може задовільно функціонувати аж до глибокої старости. Маємо багато прикладів людей, які вже в дуже заавансованому віці добилися величезних успіхів. Мікель-Анджельо залишив нам свої високомистецькі твори створені, коли йому добігало 90 років. Ґете скінчив ,,Фавста" в віці 81 років; те саме можна сказати про багатьох інших людей, як нпр. про Черчіля Аденавера, ,,Ґрендма Мозес", Сеговію, Людкевича, Реґена.

Останніми роками чим раз частіше чуємо голоси про те, що людина, яка успішно виконує свою працю в старшому віці, повинна залишитися на праці так довго доки бажає без примусу йти на пенсію. До пенсійного віку людина повинна заздалегіть підготовитися. Важне є мати якесь улюблене зайняття чи розвагу ,,гоббі" та включитися у громадську та товариську діяльність.

На жаль, серед громадянства все ще подекуди покутує помилкова думка, що людина в старшому віці ,,дитиніє" та що для неї нічого іншого не залишилося лише чекання кінця. Часто думають, що процес ,,старіння" зв'язаний із відчуженням людини від довкілля, що вона бездіяльна, нічим не зацікавлена, що проводить час у кріслі-гойдальці, і без перерви вдивляється постійно в телевізор. Часто вважають, що старша людина, обов'язково цілий час хворіє, що вона живе мізерно на самоті. Статистичні дані вказують на те, що у великій більшості випадків таке поняття про старших людей є зовсім неправильне. Фактом є, одначе, що особи, які є активними у старшому віці, почувають себе краще і довше живуть.

Наукові дослідження над функціями старших людей вказують на те, що вже у віці 50-ти років людина реагує повільніше на стимулювання її 5-ти органів чуття. Однак різниця є в швидкості, а не в якості реакції. Однак, коли ця людина позбавлена товариського життя, в неї починається раніше послаблення її інтелектуальних здібностей. Те послаблення зауважується в більшості людей у віці 60-ти до 75-ти років, але не в усіх. У віці 80-ти і більше років бачимо дальший занепад інтелектуальних функцій, але знову не в усіх людей, що дожили глибокої старости. Тому до людини без уваги на її вік, треба підходити без упередження, як до індивідуальности, а не узагальнювати помилкового розуміння старости.

Володимир Барагура

ПІЗНАЙМО СЕБЕ ВЗАЄМНО

Ціллю з'їзду сеньйорів є не так його формальна сторінка — збори, засідання з традиційними звітами і дискусією над ними, схваленням абсолюторії й вибором нових керівних органів, як радше його психологічно-соціяльний аспект — взаємне зближення і взаємопізнання учасників з'їзду, що відбувається поза стінами залі засідань — при столах в їдальні, в розмовах у вестибюлі й бібліотеці, на проходах по алеях і доріжках, на площадці над басейном, у відвідинах по кімнатах, на прогулянках, на розвагових імпрезах.

Єднає нас багато спільних елементів — вік, прагнення товариства однолітків, що знаходяться в подібних життьєвих обставинах, зумовлених відходом із заробітної праці на заслужений відпочинок, спільні інтереси, зв'язані з пенсійним віком. Але найважливішим чинником об'єднання є спільний національний корінь, почуття спільної національної приналежности, заложеної в крові й ґенах людей тієї самої національної спільноти.

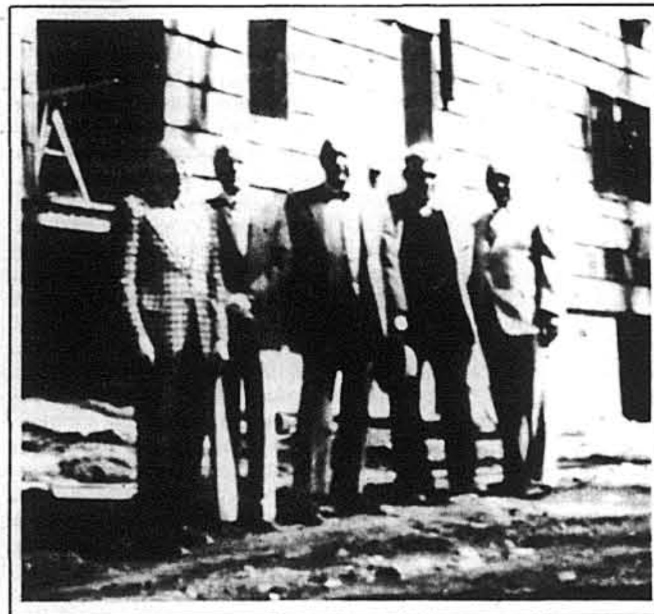
Але поруч об'єднуючих моментів є в нас і різниці, які інколи розмежовують нас, тримають одних із одними в відстані, іноді навіть є причиною зайвих непорозумінь і конфліктів. До них належать: різне реґіональне походження і зв'язана з тим відмінна ментальність, віровизнаневі різниці, приналежність до різних соціо-економічних прошарків, різниці в освіті, поглядах. Зокрема відчужує нас від себе поділ на ,,старих" і ,,нових" іміґрантів, на ,,тут роджених" і ,,скитальників", на ,,англо- і україномовних". Це чи не найважливіша й найтрудніша до подолання барикада, яка нас розмежовує. І наш обов'язок усунути ці всі перепони.

На попередньому з'їзді сеньйорів така спроба була зроблена практично й теоретично. Одного дня увечорі при ватрі зібралася велика група сеньйорів всіх прошарків і спільно співали українських пісень та розповідали сміховинки й дотепи. Виявилося, що ,,старі" чи ,,тут роджені" сеьйори знали куди більше пісень і співали їх з багато більшим запалом і чуттям ніж ,,новоприбулі". Це була успішна практична спроба засипати прірву поміж двома групами членів тієї самої нації.

Теоретична спроба мала місце в неформальній прикінцевій дискусії, під час якої кілька промовців обидвох груп заявилися за нав'язання і скріплення зв'язків поміж зрізничкованими сеньйорами шляхом взаємного пізнання.

Ці перші спроби треба поширити й скріпити на цьогорічному з'їзді. Зробити це можна не шляхом двоподілу, а навпаки шляхом розмов і обміну думками. Не треба в'язатися чи бентежитися незадовільним знанням мов — української чи англійської. Кожний знає слабше чи краще обі мови. Англомовні — хай слухають по-українськи й говорять по-англійськи і навпаки — україномовні хай слухають по-англійськи і говорять по-українськи. Бо куди легше розуміти мову, яка нам є другою ніж активно нею володіти, тобто розмовляти. Бо чи будемо слухати по-англійськи чи по-українськи і чи будемо відповідати по-українськи чи по-англійськи — наша розмова випливатиме з тієї самої української душі і з того самого українського серця.

Отож, пізнаймо і зрозуміймо себе взаємно, бо ми одна кров і одна кість того самого народу!

Перед будинком сеньйорів УНС стоять: посередині — головний предсідник УНС д-р Іван Флис; з лівого боку — англомовний секретар Об'єднання Данило Слободян, голова Об'єднання д-р Олег Волянський; з правого боку — будівничий Микола Крумшин і управитель Союзівки Володимир Квас.

(Світлив заступник будівничого **Володимир Берізка**)

Зустріч представників Управи Об'єднання з д-ром І. Флисом

В четвер, 24-го квітня 1986 р., голова ,,Об'єднання" д-р Олег Волянський і Данило Слободян, англомовний секретар цієї організації, мали на ,,Союзівці" зустріч із головним предсідником УНСоюзу д-ром Іваном Флисом. В товаристві будівничого Миколи Крумшина і його заступника Володимира Берізки, вони докладно оглянули будинок для сеньйорів УНС. Це двоповерхова будівля в гуцульському стилі, що робить гарне враження. Дім має дві двоособові кімнати та шість одноособових кімнат. Деякі кімнати мають балькони. У кожній кімнаті є повна лазничка, різних розмірів стінна шафа, ґазове огрівання і охолоджування, телефонічне получення та ,,інтерком". В нижньому поверсі є простора спільна вітальня, поєднана з маленькою кухнею. Для вигоди пожильців є елевейтор.

Головний предсідник повідомив представників сеньйорів, що дім буде готовий для мешкання перед Конвенцією УНС., але офіційне його відкриття відбудеться 15-го червня ц.р. Після інспекції будинку, представники ,,Об'єднання" мали розмову із д-ром Флисом в адміністраційному будинку Союзівки . Вони пропонували головному предсідникові опрацювати, для мешканців Союзівки правильник, де було б сказано про їхні права і обов'язки. Евентуальні зажалення на адміністрацію ,,Союзівки", можна вносити до Головного Уряду УНС бо уважаючи, що ,,Об'єднання" не повинно бути вплутане в ці справи.

Якщо йдеться про хрести, нас повідомлено, що раніше вони були в усіх кімнатах Союзівки , але гості позабирали ,,на пам'ятку".

На запит, чи Союзівка має місце на переховування приватних речей мешканців, нас повідомлено, що на менші речі є місце на горищі будинку сеньйорів, але більших речей, нпр. меблів, ,,Союзівка" не буде переховувати.

Відтак порушено справу ,,кондомініїв" біля Союзівки . Д-р Флис повідомив, що під проводом адвоката в Елленвілі Джозефа Фрідмана, створився гурт з п'яти осіб, що має вияснити всі юридичні та технічні справи зв'язані з цим проєктом. Д-р Флис сподівається, що будова перших десяти будинків розпічнеться на другий рік. Це, правдоподібно, будуть будівлі ,,гарден-тайп" із приватними домами, можливо поєднаними поміж собою, та з спільною ділянкою землі біля будинків. Коли буде зацікавлення тими будинками серед сеньйорів-союзовців, то побудується разом п'ятьдесят домів.

З інших справ: головний предсідник не має нічого проти того, щоб у Свободі чи ,,Юкрейнієн Віклі" було оголошення — заклик до сеньйорів складати свої дивіденди на ,,Фонд Дому Сеньйора". Д-р Флис є за тим щоб справам сеньйорів приділити більшу увагу на Окружних Зборах УНСоюзу та обіцяв допильнувати, щоб ,,Сеньйорська Сторінка" у щоденнику появилася перед з'їздом Об'єднання", що розпочинається, як відомо, 1-го червня цього року.

О.Б.

Гарвардський Проєкт змін у системі ,,Медікер"

Дослідний комітет Гарвардського університету під проводом б. Генерального Лікаря (Surgeon General of the United States) д-ра Юліюса Б. Ричмонда і екзекутивного директора Гарвардського Центру Політики Здоров'я д-ра Дейвида Блюменталя пропонує далекосяглі зміни в дотепрішній системі ,,Медикер".

В ,,Ню Інгленд Джорнал оф Медисин" згадані дослідники перед'явили сорок пропозицій , які мали б покращити, упростити, здешевити та зробити більш вирівняним фінансування хворобових проблем 30-ти мільйонів громадян старшого віку та інвалідів. На думку дослідників цих проблем програма ,,Медикер" є

(Закінчення на стор. 4)

На 8-мій Конвенції Об'єднання Сеньйорів Українського Народного Союзу 31-го травня 1982 р., на пополудневій сесії, головний промовець д-р Роман Осінчук, обговорюючи ,,сеньйорські проблеми" почав мову оптимістичним твердженням: ,,Старість — корона життя". Поруч мене сиділа знайома сеньйорка і не то до себе, не то до мене, прошепотіла: ,,Ой і важка ця корона на мою бідну голову"! Вслід за тим змодифікуймо нашу приповідку:

,,старість НЕ радість
на

СТАРІСТЬ-ЦЕ РАДІСТЬ!

Як ви вже осягнули вік
Сеньйора-емерита,
То вам щомісяця прийде
Пенсійка (невелика).

А з нею другий привілей.
(По праві і ,,манері")
Користуватись все життя
Карткою ,,медикеру".

Як засвербить вас щось, колись,
Чи в боці вас заколе,
До лікарів відразу йдіть
Хай лічать вас доктори!

(Ой люблять наші лікарі
Такого пацієнта,
Що має карту ,,медікер".
Бо це дасть ,,екстра центи"!)

Та є ще третя благодать.
Дістати час від часу,
То сира, масла то муки,
З стейтового запасу!

(Хоч кажуть люди, що то десь,
Ще окрім сира й масла
Давали мед, риж, молоко...
(Тепер це вже лиш ,,гасла").

А ще у деяких містах:
Заповниш декларацію,
І сеньйор має (в певний час)
Безплатну транспортацію...

А по готелях і аптеках,
(Що їх тут звуть ,,драґстором")
Знижки дають десять процент
З респектом і гонором!

Додати треба на кінець,
Що та сеньйорська карта
Чверть тисячки держить для вас...
На похорон... по смерти!

Оце мабуть усі права усім американцям,
Та благодатей кілька є, сеньйорам українцям:
Практикувалось довший час, що вступ на всі імпрези
Був знижений (теж і вкладки!) сеньйорам без образи.
Це помагало трохи тим, що в них ,,круто із центом"
Та привілей цей ,,угробив" меценат доктор Ценко!!!
Відомо всім, Батько-Союз, працює для ідеї
Тому дає своєму членству окремі привілеї.
Раз в році, в літі (як уже, у місті жарко й парно!)
Вас ,,Союзівка" пригорне й дасть побут ,,за півдармо"
Бо офіційно то є ,,З'ЇЗД СЕНЬЙОРІВ У-еН-еС-у"
Тож ,,Союзівка" у той час не робить там ,,бизнезу".
Екзекутива вже давно взяла це під увагу,
Приміщення дає і харч, культуру і розвагу.
Не скористає з того той (це дійсність,а не жарти!)
Що то полиси не придбав:..., платної аж ДО СМЕРТИ!

Мамай
(чи пак Микавка)

Людина відчуває потребу взаємолюбови

Люди, зокрема літні-сеньйори, відчувають невідкличну потребу взаємолюбови — самому любити й зазнавати любови других людських істот. Про цю вроджену людині притаманність пише психологдорадник д-р Вільям Кемпана в статті ,,Рискування". (Dr. William Campagna ,,Taking Risks"). Подаємо хід його думок:

Час від часу кожний із нас рискує. Риск може бути незначний або серйозний. Можемо не придавати йому уваги, або можемо ним сильно турбуватися. Але всі ми мусимо рискувати в якомусь періоді нашого життя.

Коли ми чимсь рискуємо, це значить ,,щось має рішатися", щось ,,можемо втратити, якщо справи підуть погано", або щось ,,ставимо на карту". Коли риск незначний, то людина не присвячує йому багато уваги. Але мусимо усвідомити собі, що посідаємо такі невід'ємні складові елементи нашого ,,я", якими незвичайно тяжко й небезпечно

(Закінчення на стор. 4)

Поради Сеньйора управі ОСУНС

На порозі чергового з'їзду Об'єднання Сеньйорів УНСоюзу дозволю собі подати Управі Об'єднання декілька справ до передумання і негайного полагодження:

1) Підшукати іншу назву для Об'єднання, бо теперішня обіймає тільки членів УНСоюзу чоловічого роду. Заходить отже небезпека, що котрась із наших жіночок може внести скаргу до найвищого суду за ,,сексуал дискриминейшен". А це, як відомо, добром не пахне. За таке не тільки вся управа Об'єднання, але навіть увесь уряд УНСоюзу з верховним президентом на чолі може опинитися в ,,Івановій хаті".

2) Рішуче заборонити грати жваві танці під час прощального бенкету. Коли б так, не дай Боже, президент Реґан побачив, як то наші сеньйори і сеньйорки витинають польки, то напевно підніс би пенсійний вік із 65 на 76 літ. Тоді неодин сеньйор і неодна сеньйориха мусіла б перепросити свою, може вже і поржавілу, ,,ланчкену" та маршувати до шапи.

3) Подбати про те, щоб усі водні крани на ,,Союзівці" в часі з'їзду були щільно закручені, бо відомо, що в воді часто трапляється якесь ,,контамінейшен". Зате доражджувати учасникам з'їзду гасити спрагу пивом, бо воно, згідно з дослідами, які перевели пивовари, дуже корисне для здоров'я.

4) Придбати декілька шатер для тих, кому не стане місця в кімнатах. Мешканці шатер не мусять боятися комарів, бо їх, згідно з інформаціями в ,,Листі Микиті" ч. 10 за жовтень 1985 рік на Союзівці немає.

Приємних споминів з цьогорічного з'їзду всім **Вельмишановним Сеньйорам і Сеньйорихам бажає,**
С.М.

ЖЕРТВУЙТЕ НА ПРЕСФОНД!

Гарвардський...

(Закінчення зі стор. 3)

„така складна, що тільки небагато людей старшого віку розуміють як вона діє". Дотеперішня система не забезпечує достатньо громадян старшого віку перед видатками на покриття коштів лікарської опіки.

Програма цієї установи є несправедливою для сеньйорів низько-доходової групи, які платять на опіку здоров'я одну четвертину свого прибутку в порівнанні з трьома відсотками, які платять старші люди високо-доходової групи. Дослідники пропонують зменшення суми відтягання (deductible) і інших коштів за шпитальну опіку. Зате Уряд повинен підвищити висоту внесків обезпечення(premium), які вплачується заздалегідь.

Дослідники доражують виелімінувати 75 дол. відтягнення, яке обезпечені мусять покривати за лікарські послуги. Вони теж пропонують виключити вимогу, щоб пацієнти платили 123 дол. за 61-ий до 90-го дня перебування в шпиталі.

Вплата кожною забезпеченою людиною річного внеску (премії) 150-200 дол. покриє кошти втрат за запропоновані зміни, як теж кошти додаткової опіки над здоров'ям.

Щоб упростити „Медикер", дослідники пропонують поєднати обі частини тієї установи, які тепер діють окремо — оплату за лікарську опіку й оплату за перебування в шпиталі. Комітет суґерує, щоб Уряд наклав на старших віком людей (від 65-го року життя вгору) додатковий податок (surtax), який рівнявся б 5% їхнього федерального податку. Цей додатковий прибуток був би призначений на „Медикер".

Тому, що тільки трошки більше понад 40% сеньйорів платять доходовий податок, більшість додаткових вплат походили б від осіб вищого доходового щабля.

Комітет пропонує теж, щоб покриття коштів охорони здоров'я поширити на збільшену опіку над людьми в приютах для хворих (nursing home). На думку членів комітету треба устійнити висоту лікарських гонорарів. Лікарі повинні вдоволитися такою сумою, яку „Медикер" призначує своїм обезпеченим.

Але це тільки рекомендації та суґестії. Зміни можуть наступити щойно тоді, коли схвалить їх Конґрес.

Людина...

(Закінчення зі стор. 3)

рискувати, щоб не втратити їх, якби справи пішли не гаразд.

Однією з таких важливих складових частин нашої психіки є почуття впевнености, безпеки. Впевненість, почуття безпеки, це одна з тих неясних, трудних для дефініції психологічних необхідностей, яку посідає кожна людська істота. Ця психологічна притаманність, поруч інших аспектів, включає передусім почуття стійкости (стабільности), потребу взаємозалежности й самопошани.

Всі ми відчуваємо потребу впевнености, а коли нам її бракує, тоді маємо до діла з неспокоєм, станом затривоження і страждання. Коли роздумуємо над проблемою риску, насувається на думку зокрема один приклад: рискуємо, коли вплутуємося у між-особові взаємини. Що глибші ці взаємини, то більший риск. Що інтенсивніший наш особистий вклад, то більша можливість нашої втрати, якщо ці взаємини закінчилися б невдачею.

Таким способом взаємини включають вклад частини нашої особистости, нашого „я", а це найбільше й найважливіше посідання, яким рискуємо. Проте без риску, без вкладу частини самого себе, без евентуально болісних міжособових взаємин немає любови. Кожна любов вимагає вкладу самого себе, а це зумовляє можливість риску. Любов чоловіка до жінки, любов батьків до дітей, любов однієї особи до другої завжди потенційно болюча. Але це риск, який мусимо на себе взяти. Це притаманне людським істотам, бо, бувши людьми, ми є створіннями, які втримують між собою взаємини. це значить, що нам вроджена потреба взаємозв'язків, взаємодії й взаємної любови з іншими людськими істотами. Ми відчуваємо потребу любити й зазнавати любови інших людей. Коли рішаємося на риск, завжди існує можливість зазнати біль, коли хочемо любити мусимо бути готові, що наші почування будуть зранені. Кінець-кінцем, любов є тим чинником, який оживлює людські істоти і є важливим рушієм людської дії.

Переказав В. Б.

ЗВЕРНЕННЯ

СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ З НАГОДИ ПРОГОЛОШЕННЯ РОКУ УКРАЇНСЬКОГО ВОЇНА

Згідно з ухвалою пленарного засідання СКВУ 3-го листопада 1985 р., 1986 рік проголошується Роком українського воїна.

Світова історія вчить і переконує, що тільки наявність власної військової сили забезпечує народові самостійне державне життя, охороняє його інтереси та уможливлює повний розвиток його творчих сил.

Наш народ мусить оновити і скріпити свої духовні сили, бо лише вони створюють фізичні можливості боротьби за свою державність. Хоч сьогодні світ повний фраз про мир та людські права, одначе держави втримують великі армії, їх дозброюють і модернізують, бо війни все ще залишилися реальною дійсністю.

Багатство української землі обдарувало нашу вдачу лагідністю із склонністю сприймати високі, загальнолюдські гасла добра, краси й справедливости та ними захоплюватися. Інакше їх розуміли наші сусіди — реально і з погляду інтересу їхніх народів. Вислід: довголітнє поневолення нашого народу. Цю істину повинна зрозуміти кожна, зокрема молода українська людина. Імперії існували і падали. Не інакше буде з останньою ще існуючою імперією. На її руїні будуватимуть нове життя зорганізованими силами. А вони настануть, коли буде віра у свої ідеали, воля боротьби і готовість жертви.

Пригадуючи про славні чини наших полководців і воїнів від княжих часів до сьогодні, які боронили наші землі проти ворожих наїзників, обороняли західню Европу і боролися за українську державність скріпім віру в наші ідеали і потребу боротьби за них.

Нашим членам-організаціям і їхнім надбудовам рекомендуємо вшанувати в цьому році українського воїна і віддати честь усім тим, які поклали своє життя в обороні прав свого народу; відзначити вояків українського походження, які стояли й стоять на сторожі країн їхнього поселення, і пригадувати, що край наших батьків потребує від нас постійної допомоги.

Президія Секретатіяту
Світового Конгресу Вільних Українців

Торонто, травень 1986 р.

КОРИСТАЙТЕ З ПОСЛУГ „МЕТИ"

Центральне Бюро Українських Подруж „Мета", що працює в системі Світової Суспільної Служби при СКВУ, від двох місяців знаходиться під зарядом Українського Освітньо-Культурного Центру в Філядельфії, Па. Для обслуги петентів воно є відкрите 6 днів у тижні від 9-ої год. ранку до 5-ої год. по полудні. В бюрі працює компетентна сила, яка кожночасно готова послужити вичерпними інформаціями і потрібними друками зацікавленим українським подружжям. З огляду на видатки, зв'язані з веденням бюра, нові петенти зобов'язані зложити одноразову мінімальну оплату в сумі 20 дол. Бюро зберігає строгу довірочність. Відвідуйте „Мету" особисто, або пішить на адресу: The Ukrainian Educational and Cultural Center, 700 Cedar Road, Philadelphia, Pa., 19111; tel.: (215) 663-1166.

У СОУК коледжі відкрито постійну Бойківську виставку

Протягом років Товариство Бойківщина у Філядельфії збирало зразки бойківського народного митецтва і призбирало їх досить багато. Вигринуло питання приміщення тих здобутків. Голова Товариства мґр Мирон Утриско, адміністраторка Галя Утриско (його дружина) і Управа товариства застановлялися над розв'язкою цієї справи. На зустріч цьому питанню пішов Студійний Осередок Української Культури Менор Джуніор коледжу у Дженкінтавні, Па.

В грудні 1985 року Товариство Бойківщина передало свій музей на постійну виставку до СОУК Менор Джуніор коледжу, який доповнив її дослідними матеріялами і офіційне відкриття відбулося в суботу, 22-го березня 1986 року о 4-ій год. по полудні в приміщенні музейної збірки СОУК.

Тут завдяки Христині Хомин-Іжак, кураторці музейної збірки СОУК, за вітринами по мистецьки розміщені вишивані бойківські жіночі й чоловічі сорочки, вишивані рушники, подушки — одна із них від Марії Флюнт з Брістолю, Па., 10 таблиць зразків бойківських взорів вишитих на полотні від 64-го Відділу СУА, бойківські писанки, кераміка і дві лялі, вдягнені в бойківську народну ношу. В окремій вітрині приміщені бойківські ґердани виконання майстра СОУК, Анни Галамай. На ткацькому верстаті накинутий ліжник, а на скрині — гуня. Збірка включає дві бойківські верети ткані у 20-их роках в селі Цінева, повіт Долина, область Станиславів; ткані на верстаті в родині Юлії і Івана Голубовських, які передала до музею внучка, Стефа Дуб. При вході до кімнати вітають вас молодець і молодиця — манекени у бойківській ноші. Тут пишається дерев'яна бойківська хатка з Турчанщини, а дві сопілки аж запрошують заграти коломийку.

На стіні висить різьблений тризуб роботи різьбаря Василя Коруда, колишнього мешканця Філядельфії, а тепер замешкалого у Вайлдвуді, Н. Дж., також образи у різьблених рамах його виконання. На окремих дошках видруковані двомовні дослідні матеріяли до кожної частини бойківського одягу, знімки бойківської хати, садиби і „ґалерійки" — ґанку з двомовними поясненнями та коротке резюме про бойків і Бойківщину.

У другій кімнаті приміщена виставка знімок зразків найкращих дерев'яних бойківських церков з двомовним пояснення питоменностей бойківської церковної архітектури. Цю виставку підготовили д-р Ігор Мірчук, деректор СОУК, і Сестра Марія Розмаринович, адміністративна асистентка, при співпраці Христини Хомин-Іжак. Всі пояснення виконали: Сестра Марія Розмаринович англійською, а Анна Максимович, бібліотекарка СОУК українською мовами.

В бібліотеці СОУК знаходяться книжки бойківських письменників, „Літопис Бойківщини", журнал „Народна творчість і етнографія" та вісім альбомів знімок хроніки музею Т-ва Бойківщина, які теж були на виставці.

Святочна програма відбулася в авдиторії академічного будинку Менор Джуніор Коледжу о год. 5-ій по полудні. Програму відкрив д-р Ігор Мірчук, ведучою була Сестра Марія Розмаринович.

Голова Т-ва Бойківщина, мґр М. Утриско, привітав присутніх і у короткому слові висловив задоволення із спільного почину Т-ва Бойківщина і СОУК.

Д-р Василь Луців виголосив слово „Унікальність бойківської культури". Доповідач зупинився на думках про теорію походження бойків, вирахував визначні постаті Бойківщини та розказав про їхній вклад в українське національне життя. Д-р В. Луців говорив про бойківські звичаї, представляючи унікальні картини побуту, замітні особливо у весільному обряді.

Скрипалька Віра Бойко, при фортепіяновому супроводі піяністки Роксоляни Гарасимович, відіграла „Спомин з гір" Василя Безковайного і 8-му сонату Кореллі. Акторка Марія Лисяк прореципувала з питоменною їй умілістю вірші: „По тучі" Василя Пачовського, „Зимозелень" Богдана Кравцева і новелю „Дзвонар" Марії Кузьмович-Головінської.

Галя Козак-Левицька, хореограф, підготовила бойківські танці на підставі бойківських пісень, які виконали з повною вервою членки танцювальної групи при Осередку СУМА у Філядельфії: танець „Спомини" і „На толоці". Адріян і Юрій Леськів, учні Музичної Студії проф. Зої Маркович, відіграли коломийку „Бойко", музична обробка проф. Зої Маркович.

Ця вдала імпреза притягнула задовільне число присутніх, хоча нам здається, що у місті нашої братньої любови знаходиться більше осіб, які цікавляться реґіональною культурою українського народу.

Студійний Осередок Української Культури Менор Коледжу намітив цікаву діяльність, одначе для розвитку і поступу потребує підтримки української громади.

А. М.

Свято Т. Шевченка в Сан Франсіско

Цього року українська громада в Сан Франсіско та околицях гідно вшанувала нашого поета-пророка Т. Шевченка.

Свято відкрив голова місцевого відділу УАКРади Михайло Цар, який в своїй короткій промові згадав про величність свята. Мішаний хор під керівництвом Віри Шавлач виконав невмирущий „Заповіт", пробуджуючи глибоке почуття публіки, яка численно прийшла, щоб вшанувати Великого Кобзаря.

Доповідь про Т. Шевченка прочитав Олексій Кейс, який вміло зумів передати значення творчости поета, згадав про ті страждання, яких Т. Шевченко зазнав від пануючої тоді Москви. Присутні щирими оплесками підтвердили вміло приготовану доповідь.

В першій точці мистецької частини був виступ бандуриста Петра Ковальчука, який виконав дві пісні: „Човен на воді" та „Дівчина кохана", чаруючи публіку приємним оксамитним баритоном.

Дуже вміло, з великим почуттям продеклямувала вірш „Сестрі" д-р Надя Сороківська.

Відкриваючи сцену, присутні були зачаровані українськими строями жіночого хору під керівництвом Віри Шавлач. Хор на високому рівні виконав дві пісні — „Зоре моя вечірняя" та „На високій дуже кручі". Акомпаньювала на піяно Анастасія Базальська.

В другій частині програми Галина Блонська продеклямувала з умінням та почуттям поему Т. Шевченка „Гамалія". На сцену вийшли дві дівчинки Оксана та Наталія Шавлач, які продеклямували вірш Т. Шевченка „Розрита могила". Приємно було почути чисту українську мову.

Доповнюючи дальшу мистецьку програму, бандурист Петро Ковальчук виконав на бандурі два твори — „Гетьманський танець" та „Мазепа".

Молоденька Олександра Халупа виконала на піяно свою композицію „Тарас", присвячену поетові, що було приємною несподіванкою.

Другою несподіванкою був виступ молодої Оксани Окопної, яка продеклямувала два свої вірші: „Історія була" та „Світоч України". Публіка була заскочена глибоким почуттям та змістом віршів.

Кінцевою точкою був виступ мішаного хору, який проспівав три пісні: „Встає хмара з-за лиману", „Думи мої..." і „Реве та стогне Дніпр широкий". Хор відзначився гарним виконанням та приємними голосами, завдячуючи вкладеній праці нашої диригентки. Хор і публіка разом проспівали гимн „Ще не вмерла Україна", чим було закінчене це величаве свято.

Програмою керував Е. Черепенко.

Присутній

ПОПАЛИ НЕ ТІ СЛОВА

У статті В. Н. Манюха п.з. „Марива та привиди: до сучасного українофобства" („Свобода" числа 94, 95, 96 і 97-ме, із 20-го, 21-го 22-го та 23-го травня ц.р.) у третій її частині, у першій колонці першого параграфу повинно бути: „Тут вже мова не так про фізичне сваволілля, як радше про моральну та політичну дискредитацію українства". У четвертій частині цієї статті, починаючи з першої колонки першого параграфу треба читати: „Тільки в тому світлі можна розуміти спробу Конасона звести вбивство Бандери до контроверсійної справи..." У цій же самій колонці і параграфі має бути: „Конасонові не зашкодить дізнатись, що Шаввекер з Фрайкорпусу називав Леніна „ein grosser Fuhrer", що Гітлер вітав комуністів у рядах НСДП, що після приходу до влади майже одна третина Ґестапо та SA були колишніми комуністами — „брунатними назовні, а червоними внутрі". Йому не зашкодить теж дізнатись..." — Ред.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ повідомив про рішення Уряду ЗСА вислати з Вашінгтону військового аташе Південно-Африканської Республіки Александра Подгейтера. Цей крок прийнятий на знак протесту проти рейду південноафриканських військ в три сусідні з ПАР країни — Ботсвану, Замбію і Зімбабве. Державний секретар Джордж Шулц різко осудив рейд в ці країни і сказав, що З'єднані Стейти Америки готові застосувати найрізноманітніші заходи для висловлення свого осуду політики ПАР.

ДО З'ЄДНАНИХ СТЕЙТІВ Америки прибули на лікування 16 поранених афганських дітей віком від семи до 18 років. Дев'ять хлопчиків з пораненими кінцівками відправлені в Гюстон, а решта дітей перебувають в шпиталях стейту Коннектикат. Деяких винесли з літака в інвалідських кріслах, інші йшли до будинку летовища кульгаючи. Член Палати Репрезентантів демократ Чарлз Вілсон сказав, що в Гюстон має прибути 50 поранених афганських дітей. 11 місцевих шпиталів зголосилися надати юним афганцям безкоштовну медичну допомогу. З такою ж ініціятивою виступили п'ять коннектикутських шпиталів.

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ Франсуа Міттеран ще раз підкреслив свою опозицію щодо участи Франції в американському пляні розбудови системи стрілен далекого засягу. Цю заяву Ф. Міттеран зробив після того, як прем'єр-міністер Франції Жак Шірак підтримав американські пляни.

В ШВАЙЦАРІЇ ЗАКІНЧИЛИСЯ шеститижневі наради представників 35 держав, які мали переглянути справу людських прав, що були предметом Гельсінкських угод. Наради закінчилися на мертвій точці, тому що ЗСА не погодилися на проєкти змін, уважаючи їх надто слабими.

В АНГЛІЇ ВІДОМИЙ мільйонер власник великої кількости публікацій Рупер Мирдок запропонував остаточну пропозицію страйкуючим юніям друкарів у сумі 75 мільйонів. Цю пропозицію зроблено після двох днів безперервних дискусій між Р. Мирдоком і представниками п'ятьох газетних юній. Юнії вже 17 тижнів страйкують, щоб не допустити до скомпютеризування двох щоденників і двох недільних видань, що є власністю Р. Мирдока.

ПРЕЗИДЕНТ НІКАРАҐУА Даніель Ортеґа Сааведра заявив, що його країна готова прийняти конкретну пропозицію договору щодо контролі збройних сил, щоб таким чином зрушити з мертвої точки мирові переговори в Центральній Америці.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР АНГЛІЇ Марґарет Тачер, яка закінчила свої триденні відвідини в Ізраїлі, запевнила, що вона буде говорити про різні порушені там справи з королем Йорданії Гуссейном в часі його відвідин в Лондоні, які заповіджені на кінець червня ц.р. Перед від'їздом М. Тачер відповідала на питання журналістів під час пресової конференції, але не хотіла розкрити усіх справ, що їх обговорювала із прем'єр-міністром Ізраїля Шимоном Перезом.

ЧЛЕН ПОЛЬСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ „Солідарности" Чеслав Бєлецкі, який є у в'язниці, має стати перед воєнним судом за плянування скинення існуючого уряду. Це таке саме оскарження, яке дістав інший провідник підпільного руху в Польщі, Тадеуш Єдинак.

ВІДКРИЛАСЯ СПЕЦІЯЛЬНА сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, присвячена економічному становищу в Африці. До цієї сесії Комітет у справах розвитку Африки підготовив доповідь, з якої видно, що до кінця XX століття слаборозвиненим країнам чорного континенту треба буде чужинецької допомоги у висоті від 16 до 20 більйонів долярів щорічно.

„Володимир..."

(Закінчення зі стор. 2)

У 1988 році припадає Ювілей 1000-річчя Хрищення України, а не Росії. Цю правду потверджує багата історична документація, картографічні матеріяли тощо. Це наголосили у своїх листах і проповідях Святіший Отець Іван Павло II і Патріярх УКЦ Кардинал Мирослав Любачівський.

Цієї істини не змінить єдинонеділимська писанина чорних і червоних русотяпів...

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що в понеділок, 26-го травня 1986 р. після довгої і тяжкої недуги відійшла у Вічність на 77-му році життя наша Дорога ТІТКА І ХРЕЩЕНА МАТИ

бл. п.

МАРІЯ МИКОЛАЄНКО

з роду ґрафів Скаржинських, гербу Бонча

народжена у Варшаві, Польща, вдова по полковникові УНР і отаманові Вільного Козацтва у Польщі, інж. Іванові Миколаєнкові.

ПАРАСТАС відбудеться у середу, 28-го травня 1986 р. о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні Hines Rinald при 11800 New Hampshire Avenue, Silver Spring, Md.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у четвер, 29-го травня 1986 р. о год. 8:30 ранку у католицькій церкві св. Апостола Томи при 27-ій вул. і Woodley Rd. N.W., Washington, D.C.

Тлінні Останки будуть перевезені на український православний цвинтар св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені у смутку:
родини ЗЕНЮКІВ І БІГУНІВ
та ПРИЯТЕЛІ

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 22-го ЧЕРВНЯ 1986 р.

Рочестер, Н. Й. Звичайні квартальні збори 217-го Відд. Б-ва св. Йосафата, о год. 2-ій по пол. у приміщенні школи св. Йосафата. На порядку: звітування делеґатів із Конвенції УНС. Секретар буде збирати вкладки від год. 1:30 по пол. Проситься всіх членів прийти на Збори і точно вплачувати свої вкладки — К. Шевчук, почесний предс., С. Васьків — предс., С. Примак — секр.